

Modelo 2

1. Definicións

- **Taylorismo:** Frederick W. Taylor buscaba aumentar a produtividade mediante a análise científica do traballo. A súa proposta consistía en dividir cada proceso en tarefas moi simples, repetitivas e cronometradas. Isto reducía a autonomía do obreiro, pero permitía ás empresas controlar mellor os tempos e eliminar movementos innecesarios. Foi clave para a produción en masa.
- **Fordismo:** Henry Ford aplicou o taylorismo á produción de automóviles introducindo a cadea de montaxe. Cada traballador realizaba unha única tarefa mentres o produto avanzaba pola cinta. Isto reducía custos e permitía fabricar o Modelo T a prezos accesibles. O fordismo supuxo tamén un cambio social: salarios máis altos e consumo masivo.
- **Segunda Revolución Industrial:** Entre 1870 e 1914, a industria transformouse grazas á electricidade, ao petróleo e á química. Esta etapa supuxo a unión entre ciencia e tecnoloxía, xerando novos inventos (lámpada, teléfono, motor de combustión interna) e consolidando grandes corporacións industriais.

2. Cuestións

- **Gran Bretaña pioneira:**
 - Revolución demográfica → máis poboación significaba man de obra abundante e mercado interno amplo.
 - Revolución agraria → peches de terras e novas técnicas liberaron traballadores cara ás cidades e aumentaron a produción agrícola.
 - Recursos naturais e estabilidade política → carbón e ferro accesibles, sistema parlamentario estable e burguesía emprendedora con capital.
→ A combinación destes factores fixo posible que Gran Bretaña liderase a industrialización.
- **Comparación industrias:**
 - Primeira Revolución Industrial → téxtil (mecanización do algodón con lanzadeira, spinning jenny, tear mecánico) e siderurxia (carbón de coque, convertedor Bessemer).
 - Segunda Revolución Industrial → química (fertilizantes, medicamentos, explosivos, colorantes) e eléctrica (motor eléctrico, lámpada, teléfono, radio).
→ A primeira supuxo o paso do traballo artesanal ao fabril; a segunda introduciu ciencia aplicada e novos sectores que transformaron a vida cotiá.

3. Texto Engels

- **Crítica principal:** Engels denuncia que a cidade industrial provoca illamento e egoísmo, destruindo vínculos comunitarios.
- **Metáforas:** “Mónadas” e “atomización” refírense a individuos pechados en si mesmos, sen solidariedade. Isto xera desintegración social e perda de cohesión.
- **Relación co éxodo rural:** O rápido crecemento urbano, alimentado pola emigración campesiña, provocou cidades masificadas e deshumanizadas, tal como describe Engels.

Modelo 4

1. Definicións

- **Movemento obreiro:** Resposta colectiva do proletariado á explotación. Organízase en sindicatos e partidos para mellorar salarios, reducir xornadas e conquistar dereitos sociais.
- **Proletariado:** Clase traballadora industrial sen medios de produción, dependente do salario. Vivían en barrios insalubres e sufrían longas xornadas.
- **Trust:** Fusión de empresas dun mesmo sector baixo unha dirección única. Buscaba eliminar competencia e controlar o mercado, típico do capitalismo financeiro da Segunda Revolución Industrial.

2. Cuestións

- **Francia vs Gran Bretaña:**
 - Gran Bretaña → industrialización rápida, con grandes fábricas e sectores pesados.
 - Francia → máis lenta, con menor crecemento demográfico e inestabilidade política; predominio de pequenas empresas e bens de luxo.
→ Isto explica por que Francia non acadou a hexemonía británica.
- **Novas fontes de enerxía:**
 - Electricidade → motor eléctrico, iluminación urbana, telecomunicacións (teléfono, radio).
 - Petróleo → motor de combustión interna, automóbil e avión.
→ Estas innovacións revolucionaron a industria, o transporte e a vida cotiá, abrindo paso á produción en masa e á globalización.

3. Texto Hobsbawm

- **Diferenzas traballo industrial vs preindustrial:**
 1. Man de obra formada por proletarios sen recursos.
 2. Rutina e monotía fronte á variación estacional do traballo agrícola.
 3. Concentración do traballo na gran cidade.
- **Significado de “proletarios”:** Traballadores dependentes só do salario, con condicións duras e sen propiedade.
- **Rutina e monotía:** A división do traballo nas fábricas impuxo tarefas repetitivas, afectando negativamente á vida cotiá da clase obreira.

Modelo 6

1. Definicións

- **Segunda Revolución Industrial:** Etapa (1870-1914) con electricidade, petróleo, química e siderurxia avanzada, marcada pola unión entre ciencia e tecnoloxía.

- **Sociedade de clases:** Estrutura social baseada na riqueza e papel produtivo, con burguesía dominante e proletariado explotado.
- **Siderurxia:** Industria do ferro e aceiro, clave na Primeira Revolución Industrial, revolucionada polo carbón de coque e o convertedor Bessemer.

2. Cuestións

- **Importancia carbón de coque e convertedor Bessemer:**
 - Carbón de coque → maior poder calorífico, abundante en Gran Bretaña, substituíu o carbón vexetal.
 - Convertedor Bessemer → produción masiva de aceiro barato, duro e resistente, esencial para maquinaria, ferrocarrís e construción.
- **Estrutura da sociedade de clases:**
 - Clases altas → burguesía industrial e financeira, con valores de traballo, aforro e éxito individual.
 - Clases medias → profesionais liberais, funcionarios, pequenos comerciantes, aspiraban ao ascenso social.
 - Clases baixas → proletariado urbano e campesiñado, con salarios baixos, xornadas longas e vivendas miserables.

3. Texto “Canción dos teceláns”

- **Contexto histórico:** Primeira Revolución Industrial, finais do XVIII, mecanización téxtil en Inglaterra.
- **Cambios na vida cotiá:** Antes → traballo flexible e tempo libre no campo. Agora → xornadas longas e rutineiras na fábrica, perda de autonomía.
- **Relación coa mecanización:** A introdución de máquinas e o sistema fabril desprazou a man de obra artesanal, someténdoa á disciplina industrial.

Rúbrica de corrección (aplicable aos tres modelos)

Criterio	Descrición	Puntuación máxima
Definicións	Claridade, precisión histórica, contextualización. Cada termo ben definido = 1 punto.	3
Cuestións argumentadas	Respostas completas, con explicación de causas, consecuencias e comparacións. Uso de vocabulario histórico.	4
Comentario de texto	Identificación da idea principal, explicación de metáforas ou conceptos, relación co contexto histórico.	3
Redacción e presentación	Claridade, coherencia, uso correcto da lingua, estrutura ordenada.	+0,5 (bonus)
Total	Máx. 10 puntos (sen bonus)	10